

מבוא למערכות לומדות (236756)

סמסטר חורף תשפ"ד – 09 ביוני 2024

מרצה: ד"ר יונתן בלינקוב

מבחן מסכם מועד ב'

הנחיות הבחינה:

- **משך הבחינה:** שלוש שעות + 12 דקות שנוספו במהלך הבחינה
- **חומר עזר:** המבחן בחומר סגור (ללא ספרים, מחברות, דפי נוסחאות). מחשבון: מותר.
- כלי כתיבה: עט בלבד.
- יש לכתוב את התשובות על גבי שאלון זה.
- מותר לענות בעברית או באנגלית.
- הוכחות והפרכות צריכות להיות פורמליות.
- קריאות:
- סימונים לא ברורים בשאלות רב-ברירה ו/או תשובות מילוליות בכתב יד לא קריא יובילו לפסילת התשובה.
- לא יתקבלו ערעורים בנושא.
- במבחן 16 עמודים ממוספרים סה"כ, כולל עמוד שער זה שמספרו 1 ושלושה עמודי טיוטה בסוף הגיליון.
- נא לכתוב רק את המבוקש ולצרף הסברים קצרים עפ"י ההנחיות.
- בתום המבחן יש להגיש את שאלון זה בלבד.
- לזכאים להערכה חלופית מתאפשרת בחירה בין שאלות 3 ו-4.

בהצלחה!

(מקום נוסף בעמוד הבא)

המשך ההוכחה:

- ב. [5 נק'] יהי פתרון בעיית הרגולריזציה המוכללת כפי שהגדרנו לעיל. יהי $\hat{\mathbf{w}}_{LS}$ פתרון ה-Least Squares ללא רגולריזציה. בטענה שלפניכם, כתבו את היחס ($\geq, \leq, <, >, =$) המדויק ביותר כך שתהיה נכונה בהכרח:

$$\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (\hat{\mathbf{w}}^T \mathbf{x} - y_i)^2 \underbrace{\hspace{1cm}}_{\text{השלימו}} \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (\hat{\mathbf{w}}_{LS}^T \mathbf{x} - y_i)^2$$

הסבירו בקצרה:

שאלה 2: Kernel SVM [נק' 24]

נתון $\gamma > 0$. נגדיר את ה-Gaussian kernel לקלט חד-ממדי: $K: \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $K(x_i, x_j) = \exp(-\gamma(x_i - x_j)^2)$

תכונה אלגברית 1: $K(x_i, x_j) = \exp(-\gamma(x_i - x_j)^2) = \exp(-\gamma(x_i^2 + x_j^2)) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2\gamma)^n (x_i x_j)^n}{n!}$

א. [6 נק'] הציעו פונקציית מיפוי $\phi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^p$ והוכיחו בעזרתה שהפונקציה K מהווה קרנל חוקי (בחד ממד). שימו לב: יש לבחור $p \in \mathbb{N} \cup \{\infty\}$ מתאים, סופי או אינסופי. כדאי להשתמש בתכונה הנתונה.

תשובה:

$$K(u, v) = e^{-\gamma u^2} \cdot e^{-\gamma v^2} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2\gamma)^{\frac{n}{2}} u^n}{\sqrt{n!}} \cdot \frac{(2\gamma)^{\frac{n}{2}} v^n}{\sqrt{n!}}$$

$$\phi_n(u) = e^{-\gamma u^2} \cdot \frac{(2\gamma)^{\frac{n}{2}} u^n}{\sqrt{n!}} \quad \phi(u) = \left[e^{-\gamma u^2}, e^{-\gamma u^2} \frac{(2\gamma)^{\frac{1}{2}} u^1}{\sqrt{1!}}, e^{-\gamma u^2} \frac{(2\gamma)^{\frac{2}{2}} u^2}{\sqrt{2!}}, \dots \right]$$

האיבר n -י

$$(\phi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^{\infty}) \quad \phi(u) \cdot \phi(v) = K(u, v)$$

↑
קדם, כחומר

כזכור, בעיות SVM ניתן לפתור בצורת primal problem ובצורת dual problem.

עם זאת, בגלל קושי מובנה בפתרון ה-primal problem עם ה-feature mapping מהסעיף הקודם (חשבו מה הקושי), היינו רוצים לפתור את ה-dual problem במקום. כפי שנראה עתה, גם זה עלול להיות בעייתי.

ב. [6 נק'] נתון מדגם אימון $S = \{(x_i, y_i)\}_{i=1}^{10,000}$. הסבירו את הקושי העיקרי בפתרון ה-dual problem עם K שהוגדר.

הסבירו בקצרה: "הקושי" הוא המחיר במחשק, כגודל המ' שמ' צ'גה אה

המתל (3700) (10000) תא'ם עכ'ור כל $K(x_i, x_j)$ (סימ'תי)

ס'ומ'ר ע' יה' פ'ר'י אכ' יק' ח'ט'ל'י

קירוב אפשרי: ידוע שמתקיים הקירוב הבא $K(x_i, x_j) \approx K'(x_i, x_j) \triangleq \frac{1}{500} \sum_{n=1}^{500} 2 \cdot \cos(w_n x_i + b_n) \cdot \cos(w_n x_j + b_n)$

כאשר דוגמים 500 זוגות $b_n \sim \text{Uniform}[0, 2\pi]$, $w_n \sim \mathcal{N}(0, 2\gamma)$ פעם אחת ומשתמשים בהם לחישוב K' לכל הזוגות i, j .

ג. [6 נק'] הציעו פונקציית מיפוי $\psi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^p$ והוכיחו בעזרתה שהפונקציה K' מהווה קרנל חוקי.

שימו לב: יש לבחור $p \in \mathbb{N} \cup \{\infty\}$ מתאים, סופי או אינסופי.

תשובה:

$$K'(u, v) = \frac{2}{500} \sum_{n=1}^{500} \cos(w_n u + b_n) \cdot \cos(w_n v + b_n) =$$

$$= \sqrt{\frac{2}{500}} \cdot \sqrt{\frac{2}{500}} \sum_{n=1}^{500} \left(\cos(w_n u + b_n) \right) \cdot \left(\cos(w_n v + b_n) \right) = \varphi(u)^T \cdot \varphi(v)$$

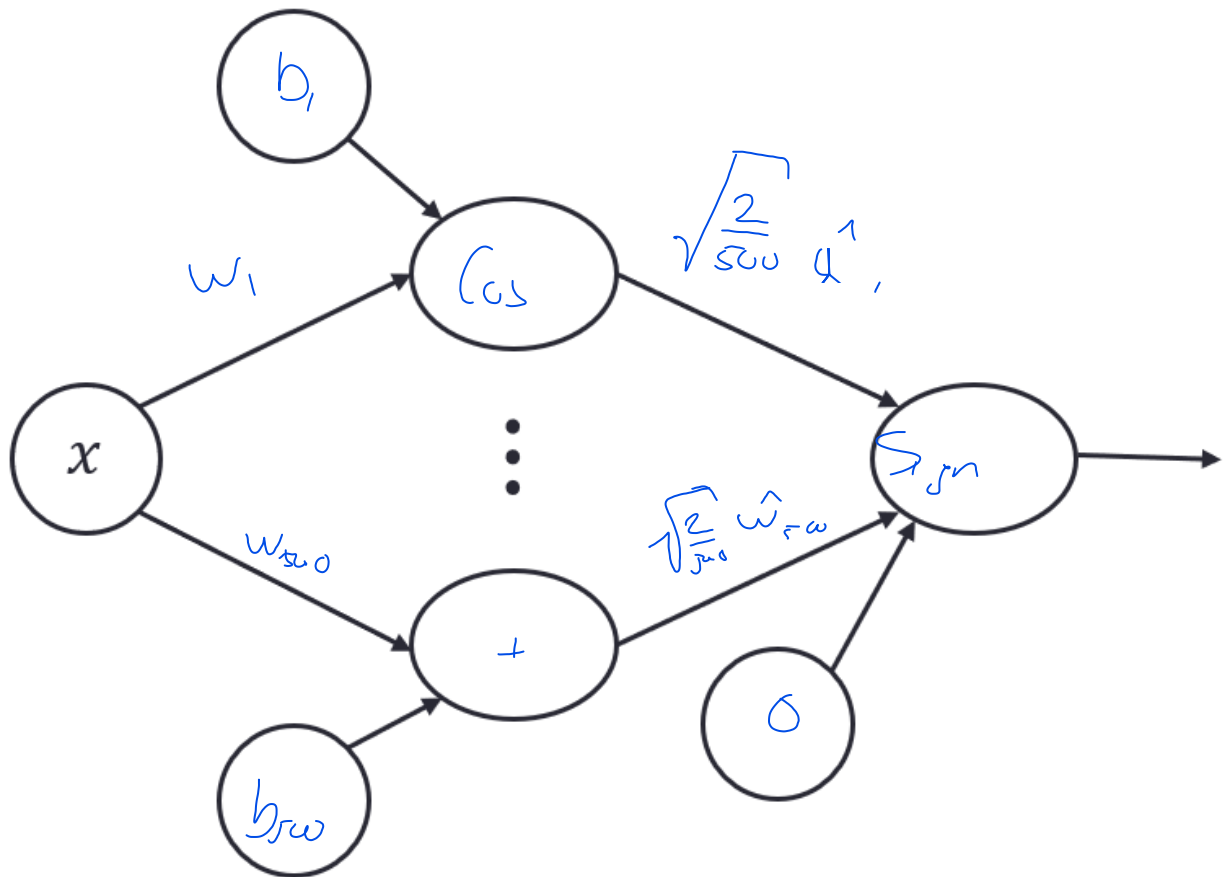
$$\varphi(u) = \sqrt{\frac{2}{500}} \left(\cos(w_1 u + b_1), \cos(w_2 u + b_2), \dots, \cos(w_{500} u + b_{500}) \right)$$

$$\forall n \in [500]: \varphi_n(u) = \sqrt{\frac{2}{500}} \cos(w_n u + b_n) \quad \varphi: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^{500}$$

ד. [6 נק'] נתון מדגם אימון $S = \{(x_i, y_i)\}_{i=1}^{10,000}$. נפתור בעיית SVM (הומוגנית) עם המיפוי ψ מהסעיף הקודם בצורת ה-primal problem ונסמן את הפתרון בתור \hat{w} . הציעו השמה לרשת נוירונים עם שכבה חבויה אחת, כך שפעולתה על $x \in \mathbb{R}$ שרירותי תהיה זהה לזו של המסווג הלינארי ההומוגני שמושרה ע"י \hat{w} (ומחזיר ± 1).

כתבו במפורש על הקשתות המתאימות בתרשים את המשקלים ועל הצמתים את ערכי ה-bias ופונקציות האקטיבציה. הבהרה: בהשמה תוכלו להשתמש בקבועים, פונקציות ו/או בנתונים שהתקבלו עד כה:

$$S = \{(x_i, y_i)\}_{i=1}^{10,000}, w_1, \dots, w_{500}, b_1, \dots, b_{500}, \hat{w}, K', \gamma$$

שאלה 3: PAC learnability [29 נק']

לזכאים להערכה חלופית בלבד (כפי שהוגדרו באתר הקורס): סמנו את התיבה הזו אם ברצונכם **לדלג** על שאלה זו. המשקל של שאלות 1,2,4 יתפזר באופן יחסי על פני 100 נקודות. ניתן לדלג רק על שאלה אחת מתוך שאלות 3,4.

הבהרה: בכל השאלה הסימון $S \sim \mathcal{D}^m$ משמעו שדוגמים m דוגמאות מהתפלגות \mathcal{D} באופן i.i.d.

א. [4 נק'] להלן הגדרת ה-PAC-למידות במקרה ה-realizable.

השלימו את החסר (בשורה האחרונה):

מחלקת היפותזות סופית \mathcal{H} היא PAC-למידה אם קיימים פונקציה $m_{\mathcal{H}}: (0,1)^2 \rightarrow \mathbb{N}$ ואלגוריתם למידה A כך ש:

- לכל $\epsilon, \delta \in (0,1)$ והתפלגות \mathcal{D} שהיא realizable ע"י \mathcal{H}
- נסמן את שגיאת ההכללה של היפותזה h ע"י $L_{\mathcal{D}}(h)$
- עבור גודל מדגם $m \geq m_{\mathcal{H}}(\epsilon, \delta)$, האלגוריתם מחזיר היפותזה שהיא PAC- (ϵ, δ) . משמע,

$$\Pr_{S \sim \mathcal{D}^m} \left[\underbrace{L_{\mathcal{D}}(A(S)) \leq \epsilon}_{\text{השלימו}} > 1 - \delta \right]$$

שימו לב: טעות בסעיף א' עלולה לגרור טעויות בחלק משאר הסעיפים ולעלות בניקוד רב! **ודאו את תשובתכם!**

ב. [5 נק'] יהי מרחב דוגמאות **סופי** \mathcal{X} כלשהו. תהי מחלקת היפותזות סופית \mathcal{H} שרירותית שהיא PAC-למידה.

טענה: קיימים בהכרח פונקציה $m_{\mathcal{H}}: (0,1) \rightarrow \mathbb{N}$ ואלגוריתם למידה A כך ש:

- לכל $\epsilon \in (0,1)$ והתפלגות \mathcal{D} שהיא realizable ע"י \mathcal{H}
- עבור מדגם $S \sim \mathcal{D}^m$ שמקיים $m \geq m_{\mathcal{H}}(\epsilon)$
- האלגוריתם מחזיר היפותזה עם שגיאת הכללה חסומה, משמע: $L_{\mathcal{D}}(A(S)) \leq \epsilon$.

סמנו את האפשרות הנכונה בהכרח לגבי הטענה שלעיל.

a. ☒ הטענה נכונה כי היא נובעת מהגדרת ה-PAC-למידות.

b. ☒ הטענה נכונה כי תמיד ניתן לבחור $m_{\mathcal{H}}(\epsilon)$ גדול מספיק שמבטיח שגיאה קטנה כרצוננו במרחב דוגמאות סופי.

c. ☒ הטענה שגויה כי היא אינה נובעת מהגדרת ה-PAC-למידות.

d. ☒ הטענה שגויה כי לא ייתכן $m_{\mathcal{H}}(\epsilon)$ שמבטיח שהמדגם מכסה את המרחב כולו.

הנחיות לסעיפים הבאים: יהי \mathcal{X} מרחב דוגמאות סופי ונניח $|\mathcal{X}| \geq 10$.

תהי התפלגות \mathcal{D} לפיה ההסתברות להגריל $x \in \mathcal{X}$ כלשהו נתונה ע"י $\mathcal{D}(x) > 0$ (משמע, לכל x יש הסתברות חיובית ממש).
תהי מחלקת היפותזות סופית $\mathcal{H}_{\text{single}} = \{h_z : z \in \mathcal{X}\} \cup \{h^0\}$ כאשר לכל $x, z \in \mathcal{X}$ נגדיר $h_z(x) = \begin{cases} 1, & x = z \\ 0, & x \neq z \end{cases}$ וכן $h^0(x) = 0$.
ידוע שיש בדיוק דוגמה אחת במרחב \mathcal{X} שמתויגת חיובית. נסמן אותה ע"י x_+ (מתקיים $y(x_+) = 1$).

ג. נציע אלגוריתם למידה שיבצע ERM עבור $\mathcal{H}_{\text{single}}$ ומדגם אימון $S \sim \mathcal{D}^m$ עבור $m \geq 1$ (דגימה i.i.d.).
a. [4 נק'] השלימו את האלגוריתם.

קלט: מדגם $S = \{(x_i, y_i)\}_{i=1}^m$ שנדגם i.i.d. מההתפלגות \mathcal{D} המתוארת.

פלט: מסווג שנלמד בעזרת ERM ומסומן בתור h_S .

אלגוריתם:

if $x_+ \in S \Rightarrow h_S = h_{x_+}$
else $h_S = h^0(x)$

- נחזיר את h_S

b. [4 נק'] הסבירו בקצרה מדוע מדובר באלגוריתם ERM.

הסבר: ERM because the Training error will always be 0

c. [4 נק'] כתבו ביטוי לשגיאת ההכללה של האלגוריתם שהצעתם (ניתן להשתמש ב- \mathcal{D}, S, x_+ ; ללא הוכחה):

$$L_{\mathcal{D}}(h_S) = \begin{cases} 0 & x_+ \in S \\ \mathcal{D}(x_+) & x_+ \notin S \end{cases}$$

ד. [8 נק'] מצאו ביטוי מפורש לפונקציה $m_{\mathcal{H}_{\text{single}}}(\epsilon, \delta)$ של האלגוריתם שהצעתם בסעיף הקודם.

משמע, מצאו את ה-sample complexity שיבטיח את פעולת האלגוריתם במובני PAC- (ϵ, δ) .

תשובה מלאה צריכה להיות תלויה ב- ϵ, δ . בלבד. תשובה שתלויה גם ב- \mathcal{D}, S, x_+ (חלקם או כולם) תקבל ניקוד חלקי.

הראו את צעדי הפיתוח בצורה מנומקת.

תשובה ופיתוח (לרשותכם דפי טיוטה בסוף הגיליון):

$$m_{\mathcal{H}}(\epsilon, \delta) \leq (\text{VC}(\mathcal{H}) \log(1/\epsilon) + \log(1/\delta)) / \epsilon$$

שאלה 4: צירופים של מסווגים לינאריים [29 נק']

לזכאים להערכה חלופית בלבד (כפי שהוגדרו באתר הקורס): סמנו את התיבה הזו אם ברצונכם לדלג על שאלה זו. המשקל של שאלות 1,2,3 יתפזר באופן יחסי על פני 100 נקודות. ניתן לדלג רק על שאלה אחת מתוך שאלות 3,4.

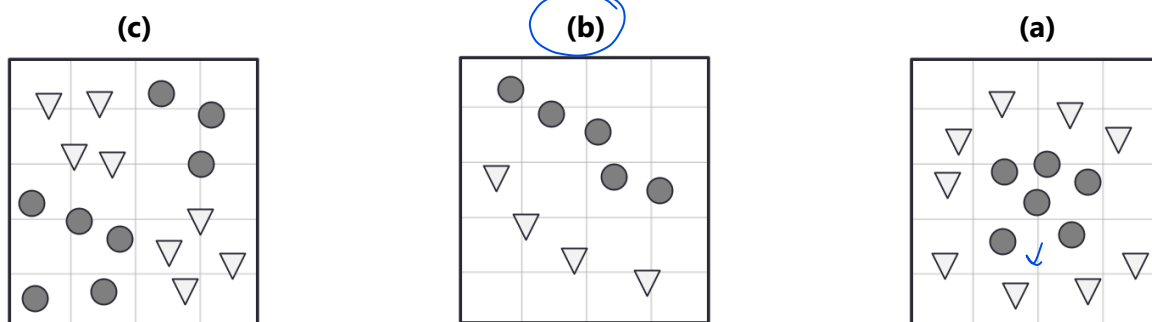

בכל השאלה מרחב הדוגמאות הוא $\mathcal{X} = \mathbb{R}^d$ ומרחב התייגים הוא $\mathcal{Y} = \{-1, +1\}$ עבור $d \in \mathbb{N}$ שרירותי.

עבור $K \geq 1$ שרירותי, נגדיר מחלקת היפותזות ראשונה:

$$\mathcal{H}_1^{(K)} = \left\{ h_\theta \mid \theta = \left(\underbrace{\mathbf{w}_1, \dots, \mathbf{w}_K}_{\in \mathbb{R}^d}, \underbrace{b_1, \dots, b_K}_{\in \mathbb{R}}, \underbrace{\boldsymbol{\alpha}}_{\in \mathbb{R}^K} \right) \right\}, \quad \text{where} \quad h_\theta(\mathbf{x}) = \text{sign} \left(\sum_{k=1}^K \alpha_k (\mathbf{w}_k^\top \mathbf{x} + b_k) \right)$$

א. [4 נק'] אילו מה-datasets הדו-ממדיים הבאים ניתן לסווג באופן מושלם עם היפותזות מהמחלקה $\mathcal{H}_1^{(K)}$ (עבור K גדול מספיק)? הקיפו בבירור את האותיות המתאימות והסבירו בקצרה.

הסבר קצר:

המסווגים לינאריים

$h_{\theta}(\mathbf{x}) = \text{sign}(\alpha \mathbf{w}^T \mathbf{x})$ משמע, ההיפותזות הן מהצורה:

$$\min_{\mathbf{w} \in \mathbb{R}^d, \alpha \in \mathbb{R}} \sum_{i=1}^m \max(0, 1 - y_i(\alpha \mathbf{w}^\top \mathbf{x}_i))$$

תזכורת: הפונקציה קמורה אם לכל $\alpha_1, \alpha_2 \in \mathbb{R}$, $\mathbf{w}_1, \mathbf{w}_2 \in \mathbb{R}^d$ ולכל $t \in [0,1]$ מתקיים:

$$t \cdot \ell(\mathbf{w}_1, \alpha_1) + (1-t) \cdot \ell(\mathbf{w}_2, \alpha_2) \geq \ell(\underbrace{t\mathbf{w}_1 + (1-t)\mathbf{w}_2}_{\omega}, \underbrace{t\alpha_1 + (1-t)\alpha_2}_{\omega})$$

רמז: בהוכחה ניתן לבחור x, y מסוימים לבחירתכם או להוכיח עבור x, y כלליים.

$$t \cdot \max\{0, 1 - y(d_1 w_1^T x)\} + (1-t) \max\{0, 1 - y(d_2 w_2^T x)\} \leq$$

$$\max\{0, 1 - y \cdot [d_1 + (1-t)d_2] \cdot [t w_1 + (1-t)w_2]^T x\}$$

$$t = \frac{1}{2} \quad d_1 = 1 \quad d_2 = -1 \quad w_1 = - \quad z = \frac{1}{\sqrt{1 \times 1^2}}$$

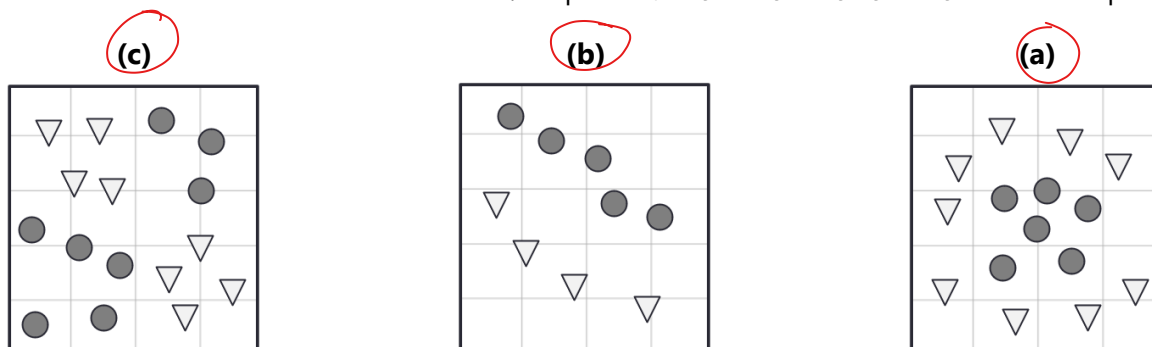
(מקום נוסף בעמוד הבא; **ניתן לפתור את הסעיפים בהמשך גם בלי לפתור את הסעיף הנוכחי!**)

המשך ההוכחה:

עבור $K \geq 1$ שרירותי, נגדיר מחלקת היפותזות שנייה:

$$\mathcal{H}_2^{(K)} = \left\{ h_\theta \mid \theta = \left(\underbrace{\mathbf{w}_1, \dots, \mathbf{w}_K}_{\in \mathbb{R}^d}, \underbrace{b_1, \dots, b_K}_{\in \mathbb{R}}, \underbrace{\boldsymbol{\alpha}}_{\in \mathbb{R}^K} \right) \right\}, \quad \text{where} \quad h_\theta(\mathbf{x}) = \text{sign}\left(\sum_{k=1}^K \alpha_k \text{sign}(\mathbf{w}_k^\top \mathbf{x} + b_k)\right)$$

ג. [4 נק'] אילו מה-datasets הדו-ממדיים הבאים ניתן לסווג באופן מושלם עם היפותזות מהמחלקה $\mathcal{H}_2^{(K)}$ (עבור K גדול מספיק)? הקיפו בבירור את האותיות המתאימות והסבירו בקצרה.

הסבר קצר:

ensemble

$$\min_{\substack{\mathbf{w}_1, \dots, \mathbf{w}_K \in \mathbb{R}^d, \\ \alpha_1, \dots, \alpha_K \in \mathbb{R}}} \sum_{i=1}^m \max(0, 1 - y_i (\sum_{k=1}^K \alpha_k \text{sign}(\mathbf{w}_k^\top \mathbf{x}_i + b_k)))$$

הקלה: בכל מקום בו יש לגזור פונק' שאינה גזירה בנקודה יחידה, תוכלו להתעלם מנק' זו ולהניח שלעולם לא נגיע אליה.

$$\frac{\partial}{\partial \alpha_j} \max \left(0, 1 - y_i \left(\sum_{k=1}^K \alpha_k \text{sign}(\mathbf{w}_k^\top \mathbf{x}_i + b_k) \right) \right) =$$

$$\begin{cases} 0 & ; \quad Z \geq 1 \\ -y_i \cdot \text{Sign}(w_k x_j + b_k) & ; \quad Z < 1 \end{cases}$$

$$\nabla_{\mathbf{w}_j} \max \left(0, 1 - y_i \left(\sum_{k=1}^K \alpha_k \text{sign}(\mathbf{w}_k^\top \mathbf{x}_i + b_k) \right) \right) = 0 \quad \text{if } y_i = 1$$

$$z = \begin{cases} 0 & ; \quad z \geq 1 \\ 0 \end{cases}$$

c. בהינתן התשובות לעיל (וללא קשר לקמירות), מה הבעייתיות במינימיזציה של הבעיה עם gradient descent?

תשובה: נ"א נכתב על מצד פסוקי ש תכיוון שהם (בזיווג) מתחברים

א"י, כל כעס הדיבור אליו, והיה ^{קדוש} 0.07-כ

מסגרת נוספת (יש לציין אם מדובר בטיוטה או בהמשך לתשובה אחרת):

A large rectangular box with rounded corners, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the box. The box is intended for providing a second answer or clarification.

מסגרת נוספת (יש לציין אם מדובר בטיוטה או בהמשך לתשובה אחרת):

A large rectangular box with rounded corners, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the box. The box is intended for a student to provide a second answer or clarification for a question.

מסגרת נוספת (יש לציין אם מדובר בטיוטה או בהמשך לתשובה אחרת):

A large rectangular box with rounded corners, containing 25 horizontal lines for writing. The box is intended for providing a second answer or clarification, as indicated by the text above it.